

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
ABIGAIL LOFARO**

Seduta tad-29 ta' Marzu, 2007

Citazzjoni Numru. 211/1995/3

**Norman Buckle fil-kwalita tieghu ta' direttur tas-
socjeta' Chevron Limited ghan-nom u in
rapprezentanza tal-istess u Norman Buckle u Victor
Balzan fil-kwalita taghhom ta' diretturi tas-socjeta' B
and B Property Development Company Limited ghan-
nom u in rapprezentanza tal-istess
vs**

**Joseph Borg fil-kwalita tieghu ta' direttur tas-socjeta'
JEM Investments Limited ghan-nom u in
rapprezentanza tal-istess kif ukoll l-istess Joseph
Borg bhala direttur ghan-nom u in rapprezentanza tal-
kumpannija Marks & Charles Limited**

Il-Qorti:

Rat ic-citazzjoni ppresentata mill-atturi fis-16 ta' Frar,
1995, li *in forza* taghha, wara li ppremettew :

Kopja Informali ta' Sentenza

Illi b'att tas-27 ta' Settembru, 1986 fl-atti tan-Nutar Dr Victor John Bisazza, is-socjeta' attrici Chevron Limited kienet ikkostitwit ruhha veru, certa u likwida debitrice tas-socjeta' konvenuta JEM Investments Limited fl-ammont ta' mitejn u hamsa u tmenin elf lira Maltin liema ammont kellu jithallas skond il-kondizzjonijiet kollha stipulati f'dak il-kuntratt;

Illi b'dak l-istess kuntratt is-socjeta' attrici B and B Property Development Company Limited ggarantit solidalment il-hlas ta' dak id-dejn lis-socjeta' konvenuta;

Illi dan l-imsemmi kuntratt ta' mutwu kien jaghmel referenza u jikkondizzjona l-pagament ghall-kondizzjonijiet imsemmija b'kuntratt iehor kontestwalment konkjuz bejn il-partijiet tal-istess data 27 ta' Settembru, 1986 fl-atti tan-nutar Dr Victor John Bisazza;

Illi b'dan l-ahhar att il-konvenut, Joseph Borg, kemm fil-kwalita tieghu proprju kif ukoll bhala direttur ghan-nom u in rappresentanza tas-socjeta' JEM investments Limited kien obbligat ruhu li jlesti, fi zmien tlett xhur mill-guranta ta' dak il-kuntratt ghall-awditur tas-socjetajiet in kwistjoni il-kontijiet kollha tas-socjetajiet ghall-perijodu kollu sa Dicembru tal-1985;

Illi l-konvenut baqa ma ippreparax dawn il-kontijiet u b'hekk gie in mora ghar-rigward tal-obbligazzjonijiet kontrattwali minnu assunti mill-precitati kuntratti;

Illi mill-gurnata ta' dawn il-kuntratti saru diversi pagamenti mis-socjeta' attrici b'mod li s-socjeta' konvenuta hija kreditrice tas-socjetajiet attrici f'somma ferm inferjuri ghal dawk stipulati bil-fuq imsemmi kuntratti;

Illi s-socjetajiet konvenuti qeghdin jgawdu favur taghhom diversi drittijiet ipotekarji kif stabbiliti fl-istess fuq imsemmija kuntratti in garanzija tal-pagament tal-mutwu fuq imsemmi u dan kif jidher mill-kopja tan-noti ipotekarji hawn esebiti u mmarkati Dokument C;

Kopja Informali ta' Sentenza

Illi s-socjetajiet attrici ghandhom negozju tal-proprjeta minnhom ipotekata u offrew lill-konvenuti noti garanzija bankarja ghal kull ammont bilancjali li tal-volta jista jkun minnhom dovut biex titnehha l-istess ipoteka;

Illi l-konvenuti qeghdin jirrifjutaw li jaghmlu dan:

Talbu lill-konvenut nomine jghid ghaliex din il-Qorti m'ghandhiex:

- (1) Tillikwida l-ammont li ghadu mhux mhallas mis-socjetajiet attrici lis-socjetajiet konvenuti;
- (2) Tiddikjara lill-konvenut nomine morus fil-adempitment tal-obbligi kontrattwali minnu assunti kif fuq inghad;
- (3) Tiddikjara konsegwentement li s-socjetajiet attrici mhux obbligati jiffettwaw ebda pagament sakemm il-konvenuti jibqghu morusi fil-qadi tal-obbligi minnhom assunti kif fuq inghad;
- (4) Tikkundanna konsegwentement lill-konvenuti nomine biex wara li jirriducu l-ipoteki taghhom ghall-ammont fuq likwidat jiprocedu ghall-kancellament tal-istess kontra l-ghoti ta' garanzija bankarja ghall-pagament meta dan jsir dovut;
- (5) Tinnomina nutar biex jippubblika l-att relattiv mehtieg u kuraturi deputati biex jidhru ghall-eventwali kontumaci fuq l-atti;

Bl-ispejjez u bl-ingunzjoni tal-konvenut ghas-subizzjoni;

Rat id-dikjarazzjoni tas-socjetajiet attrici debitament konfermati bil-gurament u l-lista tax-xhieda taghhom;

Rat in-nota tal-eccezzjonijiet tas-socjetajiet konvenuti li *in forza* taghha huma eccepew :

1. Illi d-domandi attrici huma infondati fil-fatt u fid-dritt stante illi l-konvenut nomine diga ddeduca t-talbiet tieghu kontra l-attur nomine ghall-hlas tas-somma minnu pretiza u dan skond zewg citazzjonijiet numri 64/90 (F) Deciza fil-15 ta' Ottubru 1993 u soggetta ghall-appell numru 497/93

li ghadu mhux appuntat, u 672/92 (AM) differita ghs-smigh ghas-seduta tat-30 ta' Meju 1995.

2. Illi bla pregudizzju ghal premess, il-kuntratt tas-27 ta' Settembru 1986 jistipula illi "l-komparenti Joseph Borg proprio et nomine jobbliga ruhu li jlesti fi zmien tlett xhur mil-lum l-accounts ghall-awditur tas-socjetajiet in kwistjoni ghall-perjodu kollu sa Dicembru 1985 u dan bl-istess mod li huwa kien jipprepara u jlesti dawn l-accounts fi snin tas-sena 1981".

3. Illi dawn l-accounts ilhom ippreparati ghand Michael Scerri, l-Awditur tas-socjetajiet ghal aktar minn tmien snin u hija l-inadempjenza tal-attur nomine li ma ffinalizzawx l-istess accounts.

4. Illi l-ebda kancellament ta' ipoteka ma tista ssir qabel ma l-konvenut nomine jithallas tad-debitu dovut minnu u qabel ma l-penali u danni kif dedotti fl-istess kuntratt jigu likwidati minn din il-Qorti fil-kontro-talba annessa ma din ic-citazzjoni;

5. Illi inoltre kif stabbilit fil-kuntratt fuq imsemmi t-trattattivi mad-Dipartiment tat-Taxxi Interni in konnessjoni ma taxxi u multi li jistghu jkunu dovuti sal-imsemmija data u cioe sal-31 ta' Dicembru 1985 ghandhom jitmexxew mill-Accountant Michael Scerri in kollaborazzjoni mal-istess kontendenti;

6. Salv eccezzjonijiet ohra.

Rat id-dikjarazzjoni tas-socjetajiet konvenuti debitament konfermata bil-gurament u l-lista tax-xhieda taghhom;

Rat il-kontro-talba imsressqa mis-socjetajiet konvenuti kontestwalment man-nota tal-eccezzjonijiet taghhom li in forza taghha, wara li ppremetta:

Illi s-socjeta attrici u cioe' Chevron Limited ikkostitwit ruha debitrici tal-konvenut nomine J.E.M. Investments Limited taht dawk i-pattijiet u kundizzjonijiet kollha kif stipulati b'kuntratt tas-27 ta' Settembru 1986 fl-atti tan-Nutar Dott. Victor John Bisazza li kopja teighu qed tigi hawn annessa u immarkata bhala Dokument JB1;

Illi wahda mill-kundizzjonijiet tal-kuntratt fuq imsemmi s-socjeta' attrici Chevron Limited obligat ruhha versu l-

konvenut nomine J.E.M. Investments Limited illi mal-kuntratt ta' trasferiment ta' proprjeta immobbiljari li tkun tappartjeni lil xi wahda mis-socjetajiet u cioe B & B Developments Limited, Paola Development Co. Ltd., Bastion Properties Co. Ltd., J & V Finance and Investments Limited, EsseBee Limited u University Heights Company Limited jghaddi lill-istess konvenut nomine nofs il-valur tal-proprjeta trasferita wara li minn l-istess valur tkun dedotta l-parti percepibbli lill-Bank kif spjegat fl-istess kuntratt u dan fi zmien gimgha minn kull trasferiment relattiv;

Illi l-attur nomine obbliga ruhu li fi zmien gimgha minn kull trasferiment jiddeposita fil-kont tas-socjeta' konvenuta fil-Lombard Bank indikat lill-attur nomine mill-istess konvenut;

Illi l-attur nomine obbliga ruhu illi f'kaz illi dawn id-depositi ma jigux effettwati fi zmien preskritt ta' gimgha jkun soggett ihallas lill-konvenut nomine penali ta' LM 50 ghall-ewwel gimgha jew parti minnha u l-istess penali ghal kull gimgha sussegwenti jew parti minnha bhala danni likwwidati;

Illi l-attur nomine obbliga ruhu li jghaddi kopja legali ta' kull trasferiment ta' proprjeta maghmul mis-socjetajiet fuq indikati u dan sa kemm ikun thallas id-debitu kollu skond il-kuntratt ta' self fuq imsemmi u cioe tas-27 ta' Setteembru 1986 fl-atti tan-Nutar Dott. Victor John Bisazza taht penali ta' LM 10 ghal kull nuqqas;

Illi l-attur nomine minkejja l-obbligazzjonjiet fuq imsemmija naqas milli jaghmel id-depositi fi zmien preskritt kif ukoll naqas milli jikkonsenja kopja legali tat-trasferimenti ta' proprjeta' maghmula mis-socjetajiet fuq indikati;

Illi l-konvenut nomine interpella lill-attur nomine biex jersaq ghal likwidazzjoni tal-penali dovuta lilu a tenur tal-kuntratt fuq imsemmi tas-27 ta' Setteembru 1986, fl-atti tan-Nutar Dott. Victor John Bisazza u dan in kwantu ghan-nuqqas ta' depositi maghmula fi zmien preskirtt kif ukoll ghan-nuqqas tal-konsenja tal-kopja legali tat-trasferimenti

Kopja Informali ta' Sentenza

ta' proprjeta' maghmula mis-socjetajiet fuq indikati pero' baqghet inadempjenti;

Illi s-socjeta' attrici B & B Property Development Company Limited iggarantit flimkien u solidalment mas-socjeta' attrici Chevron Limited l-adempiment tal-obbligi kollha b'dan l-att tas-27 ta' Settembru 1986 fl-atti tan-Nutar Dott. Victor John Bisazza;

Illi s-socjeta' konvenuta J.E.M. Investments Limited ghadha ma thallsitx mill-atturi nomine l-penali dovuta lilha;

Talab lill-atturi nomine ighidu ghaliex din il-Qorti m'ghandhiex :

1. Tiddikjara u tiddeciedi li l-atturi nomine solidalment bejniethom huma inadempjenti u responsabbli ghall-hlas tal-penali bhala danni likwidati ghan-nuqqas ta' depositu tas-somma li kellha tigi depositata f'kont fil-Lombard Bank Limited ghan-nom u fl-interess tas-socjeta' konvenuta J.E.M. Investments Limited kif ukoll ghall-hlas ta' penali ghall-inadempjenza ta' konsenja ta' kopja legali ta' kull trasferiment tas-socjetajiet fuq indikati lil terzi u dan skond kuntratt tas-27 ta' Settembru 1986 fl-atti tan-nutar Dott. Victor John Bisazza;

2. Tillikwida l-penali ta' danni likwidati ai termini tal-kuntratt tas-27 ta' Settembru 1986 fl-atti tan-Nutar Dottor Victor John Bisazza ghall-inadempjenzi fun-nuqqas ta' depositu tas-somom dovuti lill-konvenut nomine fi zmien gimgha in kwalsiasi trasferiment kif ukoll ghan-nuqqas ta' konsenja ta' kopja legali ta' kull trasferiment;

3. Tikkundanna lill-atturi solidalment bejniethom biex ihallsu l-penali hekk likwidati ai termini tal-kuntratt tas-27 ta' Settembru 1986 fl-atti tan-Nutar Dott. Victor John Bisazza ghall-inadempjenzi fin-nuqqas ta' depositu tas-somom dovuti lill-konvenut nomine fi zmien gimgha minn kwalsiasi trasferiment kif ukoll ghan-nuqqas ta' konsenja ta' kopja legali ta' kull trasferiment;

Bl-ispejjez komprizi dawk tal-ittra ufficjali tat-30 ta' Novembru 1987, tal-4 ta' Awissu 1989, tal-31 ta' Ottubru

Kopja Informali ta' Sentenza

1989 u tal-21 ta' April 1993 u bl-ingunzjoni tal-atturi nomine ghas-subizzjoni;

Rat id-dikjarazzjoni tas-socjeta' konvenuta rikonvenzjonanti J.E.M. Investments Limited debitament konfermata bil-gurament u l-lista tax-xhieda taghha;

Rat in-nota ta' l-eccezzjonijiet tas-socjetajiet attrici rikonvenzjonati li in forza taghha eccepew :

In-nullita tal-kontro-talba billi ma hemmx specificat ta' x'hiex il-penali pretiza hija dovuta;

Il-preskrizzjoni ta' sentejn ghat-tenur tal-artikolu 2153 u ta' hames snin ghat-tenur tal-artikolu 2156 (f) tal-Kodici Civili;

In-nuqqas ta' pagament fit-terminu pattwit ma jistax jigi penalizzat bi hlas li jkun jeccedi t-tmienja fil-mija fuq l-ammont dovut u ghalhekk l-penali pretiza hija illicita;

Illi fi kwalsiasi kaz kien il-konvenut li kien originarjament inadempjenti;

Illi ma hemm l-ebda bilanc dovut lill-konvenut;

Salvi eccezzjonijiet ulterjuri;

Rat id-dikjarazzjoni tas-socjetajiet attrici ghat-talba rikonvenzjonali, debitament konfermata bil-gurament u l-lista tax-xhieda tagghom;

Rat id-digrietni taghha precedenti;

Semghet il-provi li ressqu l-partijiet;

Rat l-atti kollha tal-kawza u d-dokumenti esebiti;

Rat in-Nota ta' Osservazzjonijiet ipprezentata mis-socjetajiet attrici fil-15 ta' Frar, 2007 u rat in-Nota ta' Sottomissjonijiet ipprezentata mis-socjetajiet konvenuti fit-13 ta' Frar, 2007.

Kopja Informali ta' Sentenza

Rat illi l-kawza thalliet ghall-lum ghas-sentenza.

Ikkunsidrat :

Illi l-Qorti tibda sabiex tiddikjara illi kif jirrizulta mill-istess Nota ta' Osservazzjonijiet ipprezentata mis-socjetajiet attrici illi ghar-rigward tac-citazzjoni attrici kull ma ghad fadal illi jigi deciz minn din il-Qorti hija biss l-ewwel talba u cioe' illi jigi kwantifikat il-kontijiet bejn il-partijiet, jigi likwidat l-ammont li ghadu mhux mhallas mis-socjetajiet attrici lis-socjetajiet konvenuti. Fadal ukoll illi tigi deciza il-kontro-talba tas-socjetajiet konvenuta.

Illi irrizulta mill-provi prodotti illi permezz ta' att tas-27 ta' Settembru 1986 fl-Atti tan-Nutar Dr Victor John Bisazza is-socjeta' attrici Chevron Limited kienet ikkostitwit ruhha vera certa u likwida debitrici tas-socjeta' konvenuta JEM Investments Limited fl-ammont ta' mitejn u hamsa u tmenin elf lira Maltin; liema ammont kellu jithallas skond il-kundizzjonijiet kollha stipulati f'dak il-kuntratt. Chevron Limited kienet id-debitrici principali u B and B Property Development Company Limited kienet garanti flimkien u solidament mad-debitrici principali. Id-debitrici principali kienet obligat ruhha illi thallas lura l-imsemmija somma mislufa lill-kreditrici permezz ta' pagamenti semestrali ta' tmienja u ghoxrin elf u hames mitt lira Maltin, bl-ewwel pagament li kellu jsir fi zmien sitt xhur mid-data ta' l-att. Il-kreditur kienet is-socjeta' JEM Investements Limited.

Illi dan il-kuntratt tas-27 ta' Settembru, 1986 jinsab esebit a fol. 30 sa fol 40 ta' dawn il-proceduri.

Illi din il-Qorti diversament presjeduta fit-28 ta' Ottubru 1999 tat sentenza parzjali illi permezz taghha cahdet l-ewwel eccezzjoni tal-konvenuti.

Illi skond kif jirrizulta mill-process u anke mill-istess noti ta' osservazzjonijiet illi ghamlu l-partijiet irrizulta illi fil-mori ta' din il-kawza, kawzi ohrajn konnessi man-negozju suggett ta' din il-kawza gew decizi, u skond sentenza moghtija mill-Qorti ta' l-Appell fit-28 ta' April, 2006 fl-ismijiet "Joseph Borg fil-kwalita' tieghu ta' Direttur ghan-nom u in

rapprezentanza tas-socjeta' J.E.M. Investments Limited kontra Norman Buckle fil-kwalita` tieghu ta' Direttur ghan-nom u in rapprezentanza tas-socjeta` Chevron Limited u l-istess Norman Buckle u Victor Balzan bhala Diretturi ghan-nom u in rapprezentanza tas-socjeta` B and B Property Development Company Limited", Appell numru 672/1992, minn liema sentenza il-konvenut Joseph Borg talab ir-ritrattazzjoni.

Illi l-kawza l-ohra li giet deciza u li kienet tirrigwarda hlas fuq skadenza dovuta fl-istess negozju mertu tal-proceduri odjerni kienet dik moghtija mill-Qorti tal-Appell fis-16 ta' Dicembru, 2003 fl-ismijiet "Joseph Borg nomine kontra Norman Buckle nomine et nomine" Citazz Nru 64/1990.

Illi s-socjetajiet konvenuti jikkontendu illi wara dawn iz-zewg sentenzi fuq imsemmija l-ewwel talba li tirrigwarda likwidazzjoni tal-hlas mis-socjetajiet attrici lis-socjetajiet konvenuti diga giet deciza mill-Qorti tal-Appell u ghalhekk il-mertu huwa kollu ezawrit in konnessjoni ma l-ewwel talba ta' l-istess socjetajiet attrici sabiex b'hekk it-talbiet kollha tas-socjetajiet attrici ghandhom jigu respinti bl-ispejjez kontra taghhom. Izda s-socjetajiet attrici ma jaqblux ma din is-sottomissjoni u jissottomettu illi din il-Qorti ghandha tilqa l-ewwel talba kif dedotta fic-citazzjoni illi tillikwida l-ammont dovut mill-atturi lill-konvenuti billi tikkonsidra fl-ewwel lok l-ammont ta' sittax il-elf mitejn tnejn u tletin lira u disgha u disghin centezmu (LM16,232.99) dovut mill-attur lill-konvenut kif likwidat mill-Qorti ta' l-Appell fis-sentenza taghha tat-28 ta' April, 2006. Fit-tieni lok mal-ammont ta' sbatax il-elf erba' mija wiehed u sittin lira (LM17,461.00) dovut mill-konvenut lill-attur huwa rifuzjoni ta' hlas ta' taxxa lill-Kummissarju tat-Taxxi Interni u fit-tielet lok is-somma sbankata eronjament mill-konvenut Joseph Borg billi l-imghax kien superjuri ghal dawk verament dovuti. L-attur jissottometti li tenut kont ta' dawn il-fatturi jirrizulta li l-attur ma fadallu jaghti xejn lill-konvenut u dana skond hu jirrizulta mill-istess prospett illi huwa esebixxa fil-mori ta' din il-kawza.

Ikkunsidrat :

Illi permezz ta' verbal taghha tat-22 ta' Marzu, 2004 il-partijiet qablu illi l-provi kollha li instemghu fil-kawza illi eventualment giet deciza mill-Qorti ta' l-Appell fis-16 ta' Dicembru 2003 fl-ismijiet "Joseph Borg nomine kontra Norman Buckle nomine et" il-provi kollha li instemghu f'din il-kawza ghandhom jitqiesu bhala provi li instemghu viva voce f'din il-kawza u l-Qorti ordnat illi jigi allegat il-process tal-Qorti ta' l-Appell flimkien ma dan il-process.

Illi xehed il-konvenut nomine Joseph Borg f'dawn il-proceduri u ikkonferma li permezz ta' kuntratt tas-27 ta' Settembru 1986 fl-atti tan-Nutar Dr Victor John Bisazza huwa kien silef is-somma ta' mitejn hamsa u tletin elf lira Maltin (LM235,000.00) lis-socjeta' Chevron Limited. Permezz ta' dan il-kuntratt is-socjeta' Chevron Limited assumiet diversi obligazzjonijiet, fosthom kien hemm illi huwa kellu jircevi kopja tal-kuntratt li jsir ghar-rigward ta' artijiet illi huma indikati fl-istess kuntratt u dan fi zmien xahar minn meta jsir l-istess kuntratt. Il-konvenut xehed illi huwa kien irceva erba' kuntratti, izda kien ghamel ricerka u irrizultalu li ma kienx irceva 'il fuq minn mija u sittin kuntratt u ta' dan l-atturi ghandhom ihallsu penali ta' ghaxar liri ghal darba wahda biss ghal kull nuqqas u dan kif jirrizulta mill-istess kuntratt. Aktar tard il-konvenut Joseph Borg rega' xehed u esebixxa prospett illi ipprepara li skond hu jindika dawk il-kuntratti li kopja taghhom suppost ghaddew lill-atturi izda ma ghaddewhomlux. Il-konvenut xehed illi mill-mija wiehed u sittin kuntratt elenkati fid-dokument li esebixxa huwa irceva biss erba' minghand l-atturi. Dan id-dokument jinsab esebit a fol. 109 sa fol. 120 ta' dawn l-atti.

Illi aktar tard il-konvenut Joseph Borg permezz ta' nota esebixxa tlett dokumenti, id-Dok JB 3 statement tal-penali li skond hu ghandu jiehu minghand is-socjeta' Chevron Limited minhabba nuqqas ta' hlas ta' pagamenti dovuti lis-socjeta' JEM Investments Limited wara l-15 ta' Marzu 1989, li jinsab a fol. 126 u 127 ta' dawn il-proceduri, id-dokument JB 4 a fol. 128 sa fol. 132 ta' dan il-process, illi huma pagamenti effettwati bis-sitta fil-mija mis-27 ta' Settembru 1986 sas-27 ta' Settembru 1989 u d-Dokument JB 5, statement ta' interessi kalkolat bi tmienja fil-mija

minflok bis-sitta fil-mija sabiex tintwera d-differenza li kieku l-konvenut thallas bi tmienja fil-mija minflok bis-sitta fil-mija; liema differenza tammonta ghas-somma ta' tnax il-elf mija erbgha u disghin lira u sittax il-centezmu (LM12,194.16). Dan id-dokument jinsab a fol. 133 sa fol. 136 ta' dan il-process.

Illi l-attur nomine et nomine esebixxa prospett li skond hu juri l-pagamenti kollha li saru mis-socjeta' konvenuta lis-socjeta' attrici fuq id-dejn stipulat bejniethom. Dan il-prospett jinsab esebit a fol. 138 sa fol. 139 ta' dawn il-proceduri.

Illi sussegwentement l-attur nomine esebixxa prospett iehor fejn emenda il-prospett illi kien esebixxa precedentement. Dan il-prospett jinsab esebit a fol. 152 sa fol. 153 ta' dawn l-atti.

Ikkunsidrat :

Illi huwa car daqs il-kristal illi dak illi fadal illi jigi deciz mill-kawza ipprezentata mis-socjetajiet attrici hija l-ewwel talba u cioe illi l-Qorti ghandha tillikwida l-ammont li ghadu mhux imhallas mis-socjetajiet attrici lis-socjetajiet konvenuti u dan jaqblu mieghu, kif diga inqal, l-istess partijiet.

Illi in kwantu jirrigwarda in-nota ta' l-eccezzjonijiet tas-socjetajiet konvenuti l-ewwel eccezzjoni diga giet deciza kif intqal aktar 'il fuq f'dan il-gudikat, fis-sens illi l-Qorti irrispingiet l-ewwel eccezzjoni u halliet il-kawza ghas-smigh u ghall-provi dwar l-ewwel talba attrici.

Illi in kwantu dak illi jirrigwarda l-eccezzjonijiet l-ohrajn tas-socjetajiet konvenuti dawn l-eccezzjonijiet mhumiex immirati in kwantu ghall-ewwel talba, izda ghat-talbiet l-ohrajn u kif diga intqal aktar 'il fuq f'dan il-gudikat il-Qorti sejra tastjeni milli tiehu konjizzjoni ulterjuri tat-tieni, it-tielet, ir-raba u l-hames talbiet attrici stante illi, kif jaqblu l-istess partijiet, il-mertu ta' dawn it-talbiet illum jinsab ezawrit.

Illi ghalhekk il-Qorti trid tillikwida l-ammont illi ghadu mhux imhallas mis-socjetajiet attrici lis-socjetajiet konvenuti u sussegwentement tghaddi sabiex tiddeciedi il-kontrollalba.

Illi fil-pagna numru erbgha (4) tan-Nota ta' Sottomissjonijiet ta' l-attur Norman Buckle nomine, l-attur talab lill-Qorti sabiex tilqa l-ewwel talba kif dedotta fic-citazzjoni billi tillikwida l-ammont dovut mill-attur lill-konvenut billi tikkunsidra l-ammont ta' sittax il-elf mitejn tnejn u tletin lira u disgha u disghin centezmu (LM16,232.99) dovut mill-attur lill-konvenut kif likwidat mill-Onorabbli Qorti ta' l-Appell fis-sentenza taghha tat-28 ta' April, 2006 maghduda mal-ammont ta' sbatax il-elf erba' mija wiehed u sittin lira (LM17,461.00) dovut mill-konvenut lill-attur fuq refuzzjoni ta' hlas ta' taxxa lill-Kummissarju tat-Taxxi Interni.

Illi ghalhekk l-attur nomine qed jikkontendi illi huwa jaqbel illi ghandu jaghti s-somma ta' sittax il-elf mitejn tnejn u tletin lira u disgha u disghin centezmu (LM16,232.99) kif ordnatlu jaghmel il-Qorti ta' l-Appell fil-fuq citata sentenza, izda jikkontendi illi minn dan l-ammont ghandu jitnaqqas l-ammont ta' sbatax il-elf erba' mija wiehed u sittin lira (LM17,461.00) dovut lilu skond hu, mill-konvenut, fuq refuzzjoni ta' hlas ta' taxxa lill-Kummissarju tat-Taxxi Interni.

Illi dejjem skond l-istess attur fin-Nota ta' Osservazzjonijiet tieghu, il-Qorti ta' l-Appell, fis-sentenza li tat fl-2006, halliet berah il-kwistjoni jekk kienx hemm xi ammont dovut minn Borg lil Buckle.

Illi bir-rispett kollu din il-Qorti ma taqbel xejn ma din is-sottomissjoni. Fil-hames pagna tas-sentenza tal-Qorti ta' l-Appell tat-28 ta' April, 2006 jinghad hekk :
"Din il-kwistjoni tat-taxxa ghadha mhux maghluqa, izda, milli jidher, l-hlas jista' se mai jkun dovut mill-attur" (li f'dik il-kawza kien Joseph Borg), "lill-Kummissarju tat-Taxxi Interni u mhux lill-konvenuti", (jigifieri, dak iz-zmien, lil Buckle), "fi kliem iehor, l-allegat kreditu mhux tal-konvenuti izda tal-Kummissarju tat-Taxxi Interni, liema

kreditu l-attur proprio et nomine obbliga ruhu li jhallas, taht certi kundizzjonijiet, fl-imsemmi tieni kuntratt tas-27 ta' Settembru, 1976. Jekk l-attur ma jhallasx it-taxxa dovuta jista' jkun li jkollhom ihallsuha l-konvenuti, u hemm, allura, jista' jitwieled kreditu tal-konvenuti kontra l-attur. Dan kollu, pero`, ghadu mera ipotesi, ghax il-kwistjoni hija kontestata u ghadha qed tigi dibattuta”.

Illi l-imsemmija sentenza kompliet ukoll sabiex tezamina din il-kwistjoni tal-hlas tat-taxxa minn Buckle. Fil-fatt, f'pagna 10 ta' l-istess sentenza, jinghad hekk :

“Jidher li fl-istadju ta' l-appell tressqu diversi provi in sostenn ta' l-allegazzjoni tal-konvenuti appellanti u appellati rispettivament f'dawk il-proceduri, intizi biex juru li saru pagamenti lill-Kummissarju tat-Taxxi Interni u liema hlasijiet, skond kuntratt publikat minn Nutar Victor John Bisazza fis-27 ta' Settembru, 1986 kellhom jigu rifuzi, kwantu ghan-nofs l-ammont hekk imhallas, mill-attur lis-socjetajiet konvenuti.”

Aktar tard, u precizament f'pagna 12 tal-imsemmija sentenza, il-Qorti ta' l-Appell qalet illi dwar tnaqqis iehor rapprezentanti taxxa mhallsa mill-konvenuti ma jirrizultax li l-konvenuti, f'dak il-kaz Norman Buckle, ottemperaw ruhhom ma' l-obbligi imposti fuqhom fil-kuntratt relattiv. Dana qed jinghad ghalkemm fl-istadju ta' dan l-appell il-konvenuti esebew kopji ta' ittri tad-ditta Mizzi, Scerri, Said & Co indirizzati lill-Kummissarju tat-Taxxi Interni relattivament dwar hlasijiet ta' taxxa fuq is-socjetajiet B & B Property Development u University Heights Limited kif ukoll kopja informi ta' ittra ufficjali allegatment mibghuta lill-attur u s-socjeta` JEM Investments Limited. Jinghad f'dan ir-rigward li biex jitwieled l-obbligu tas-socjetajiet attrici ghal dawn il-hlasijiet kollha kellha issir prova ta' notifika permezz ta' ittra registrata akkompanjanti “kopja tar-ricevuta tat-Taxxa jew Multa mhallsa mis-socjetajiet”. Prova ta' tali avviz ma saritx u anqas ma jirrizulta li s-socjetajiet attrici gew moghtija kopji tar-ricevuti rilaxxjati mill-Kummissarju tat-Taxxi Interni, ghalhekk sa issa ma hemmx obbligu ta' rifuzjoni ta' taxxa mis-socjetajiet attrici lis-socjetajiet konvenuti.

Ikkunsidrat :

Illi wara li l-Qorti ezaminat il-provi prodotti f'din il-kawza ma jirrizulta xejn gdid minn dak li gie prodott quddiem il-Qorti ta' l-Appell. Effettivament fil-process hemm l-istess kopji ta' ittri tad-ditta Mizzi, Scerri, Said & Co indirizzati lill-Kummissarju tat-Taxxi Interni dwar hlasijiet ta' taxxa fuq is-socjetajiet B & B Property Development u University Heights Limited kif ukoll vera kopja fotostatika ta' ittra ufficjali allegatment mibghuta lil Joseph Borg u s-socjeta` JEM Investments Limited; liema provi diga kienu gew prodotti quddiem l-Onorabbli Qorti ta' l-Appell kif diga intqal aktar 'il fuq f'dan il-gudikat.

Illi l-Qorti ta' l-Appell, fl-istess imsemmija sentenza, qalet illi f'dan ir-rigward biex jitwieled l-obbligu ta' l-attur (li f'dak il-kaz kien Borg) ghal dawn il-hlasijiet, kellha issir prova ta' notifika permezz ta' ittra registrata akkompanjanti "kopja tar-ricevuta tat-Taxxa jew Multa mhallsa mis-socjetajiet".

Illi l-Qorti rat ukoll ix-xiehda ta' Michael Scerri illi tinsab a fol 248 sa fol. 256 tal-process tal-Qorti ta' l-Appell ta' Joseph Borg nomine u ta' l-appell principali u l-appell incidentali ta' Norman Buckle nomine et nomine, liema process jinsab allegat mal-process tal-Qorti kif diga intqal aktar 'il fuq f'dan il-gudikat, minn fejn jirrizulta illi meta l-partijiet kienu iltaqghu flimkien ma persuni ohrajn sabiex jiddiskutu l-kwistjoni tal-pagament tat-taxxa, saret referenza effettivament ghal din il-laqgha tat-23 ta' Marzu, 1996, izda irrizulta minn din ix-xiehda illi s-Sur Borg ma riedx ihallas it-taxxa. Effettivament is-Sur Joe Borg f'hin minnhom kien qabad u hareg 'il barra minn din il-laqgha. Dak iz-zmien tal-laqgha huwa ma kienx Direttur u lanqas azzjonist tas-socjeta B and B Property Developments u tas-socjeta' University Heights Limited. Is-Sur Borg dakinhar kien qal lis-Sur Buckle u lis-Sur Balzan "tridu thallsu inthom, taghtuni l-ircevuta, umbaghad inhallashom jiena". Izda l-ohrajn riedu illi s-Sur Borg ihallas is-sehem tieghu.

Irrizulta wkoll mill-istess xiehda illi s-Sur Joe Borg ma qabilx ma l-accounts u ghalhekk lanqas ma setgha jaqbel

dwar it-Taxxa illi kellha tithallas lid-Dipartiment tat-Taxxi Interni.

Illi irrizulta wkoll mix-xiehda illi s-Sur Borg kien qiegħed jikkontendi illi ghalkemm kienu saru certi kuntratti fil-verita l-flus ma ingabru. Finalment ix-xhud qal illi s-Sur Borg ma riedx ihallas hu personalment qabel ma thallas is-socjeta'.

Ikkunsidrat :

Illi kwindi jirrizulta, kontrarjament għal dak illi qiegħdin jallegaw s-socjetajiet attrici, illi l-Qorti ta' l-appell fis-sentenza tagħha tat-28 ta' April, 2006 dahlet sew f'din il-kwistjoni tal-pagament tat-Taxxa u iddecidiet illi sa dakinhar ma ma kienx hemm obbligu ta' rifuzjoni ta' taxxa mis-socjetajiet attrici lis-socjetajiet konvenuti.

Illi minn dakinhar illi inghatat is-sentenza f'April 2006 sal-gurnata tal-lum ma tiddel xejn, minkejja l-fatt illi s-socjetajiet attrici jikkontendu illi huma ipprezentaw ittra ufficjali fil-15 ta' Settembru 2006 bid-dokumenti relattivi ai termini tas-sentenza ta' Appell; liema ittra ufficjali giet notifikata lis-socjetajiet konvenuti fit-23 ta' Settembru 2006.

Illi minkejja l-fatt illi s-socjetajiet attrici fin-Nota ta' Sottomissjonijiet tagħhom jikkontendu illi fil-mori tal-proceduri odjerni, u ezattament fil-15 ta' Settembru 2006, huma hadu l-isbriga biex jipprezentaw ittra ufficjali bid-dokumenti relattivi ai termini ta' l-istess sentenza ta' Appell; liema ittra ufficjali giet notifikata lis-socjetajiet konvenuti fit-23 ta' Settembru 2006, jigi rilevat illi kopja ta' din l-ittra ufficjali datata 15 ta' Settembru 2006 giet esebita biss mis-socjetajiet attrici flimkien man-Nota ta' l-Osservazzjonijiet tagħhom fil-15 ta' Frar, 2007 u ma ghex ippruvat illi din l-ittra ufficjali giet effettivament notifikata lis-socjetajiet konvenuti fit-23 ta' Settembru 2006 flimkien mad-dokumenti relattivi. Għalhekk din il-Qorti tara u tiddeciedi illi ma inbidel xejn mid-data tas-sentenza tal-Qorti ta' l-Appell tat-28 ta' April, 2006 u bl-istess mod il-Qorti mhijex ser tvarja il-konkluzzjonijiet illi għalihom

Kopja Informali ta' Sentenza

waslet dik il-Qorti fir-rigward ta' rifuzzjoni ta' taxxa o meno mis-socjetajiet konvenuti, u dana peress illi ghad ma hemmx obbligu ta' rifuzzjoni ta' taxxa mis-socjetajiet konvenuti lis-socjetajiet attrici.

Illi t-tielet punt imqajjem mis-socjetajiet attrici kien illi skond il-kuntratt, l-imghaxijiet dovuti fuq il-bilanc kellhom ikunu sitta fil-mija a skaletta. Izda, wara s-sentenza tal-Qorti ta' l-Appell tas-16 ta' Dicembru, 2003 fl-ismijiet Joseph Borg nomine vs Norman Buckle nomine et nomine l-attur kien hallas lil Borg is-somma dovuta skond dik is-sentenza.

Is-socjetajiet attrici qalu fin-Nota ta' l-Osservazzjonijiet taghhom illi jirrizulta illi l-hlas sar bl-isbank minn Joseph Borg ta' parti minn somma flus depositati fic-cedola numru 794/03 fl-ismijiet Verdala Mansions Limited kontra J.E.M. Investements Limited. Jirrizulta minn din ic-cedola illi l-konvenut Borg thallas is-somma dovuta lilu bl-imghax kalkolat bi tmienja fil-mija meta fil-fatt l-imghax kellu jigu kalkolat bis-sitta fil-mija.

Illi l-Qorti bir-rispett kollu ma tistax tiehu konjizzjoni ta' dan il-mertu stante li ma jiffurmax parti mill-proceduri odjerni. Dan il-punt ma jissemma imkien, la fic-citazzjoni tas-socjetajiet attrici, u lanqas fin-Nota ta' l-Eccezzjonijiet illi huma ipprezentaw ghall-kontro-talba tas-socjetajiet konvenuti. Inltre ma ingab l-ebda prova rigwardanti dan il-mertu f'dawn l-atti u ghalhekk il-Qorti sejra tiskarta kompletament din is-sottomissjoni tas-socjetajiet attrici.

Il-Qorti sejra tghaddi issa sabiex taqta u tiddeciedi l-kontro-talba tal-konvenut Joseph Borg ghan-nom u in rapprezentanza tas-socjeta' JEM Investments Limited ghan-nom u in rappresentanza tal-istess kif ukoll l-istess Joseph Borg bhala direttur ghan-nom u in rappresentanza tal-kumpannija Marks & Charles Limited;

Ikkunsidrat :

Illi bazikament is-socjetajiet konvenuti qieghed jitlob illi din il-Qorti fl-ewwel lok tiddikjara u tiddeciedi illi s-socjetajiet

attrici solidalment bejniethom huma responsabbli għall-hlas ta' penali bhala danni likwidati għan-nuqqas ta' depositu tas-somma li kellha tigi depositata f'kont fil-Lombard Bank Limited għan-nom u fl-interess tas-socjeta' konvenuta J.E.M. Investments Limited kif ukoll għall-hlas ta' penali għall-inadempjenza ta' konsenja ta' kopja legali ta' kull trasferiment tas-socjetajiet fuq indikati lil terzi u dan skond kuntratt tas-27 ta' Settembru 1986 fl-atti tan-Nutar Dott. Victor John Bisazza. Sussegwentement, il-Qorti qeghda tintalab tillikwida l-penali u tikkundanna lis-socjetajiet attrici solidalment bejniethom biex ihallsu l-penali hekk likwidati. Illi s-socjetajiet attrici rikonvenzjonati eccepew in-nullita tal-kontro-talba billi ma hemmx specifikat ta' x'hiex il-penali pretiza hija dovuta u fit-tieni lok eccepew il-preskrizzjoni ta' sentejn għat-tenur tal-Artikolu 2153 u l-preskrizzjoni ta' hames snin a tenur tal-Artikolu 2156 (f) tal-Kodici Civili.

Illi l-Qorti ezaminat il-kuntratt fuq imsemmi li jinsab esebit a fol. 30 sa fol. 40 ta' dan il-process.

Illi l-Qorti tibda sabiex tiddikjara illi fil-kontro-talba huwa car ta' x'hiex qieghed jintalab il-penali. Saret ukoll referenza għall-kuntratt u l-Qorti hawn hekk taghmel referenza għal folio 31 u 32 tal-kuntratt fuq imsemmi li jghid kif gej "Sa kemm tigi imhallsa s-somma kollha mislufa b'dana l-att, il-Mutwatarju jobbliga ruhu li mal-kuntratt ta' trasferiment ta' proprieta immobiljari li tkun tappartjeni illum lil xi wahda mis-socjetajiet in kwistjoni jghaddi lill-istess Mutwant nofs il-valur tal-propjeta trasferita wara li minn l-istess valur tkun dedotta l-parti perceppibili mill-Bank kif fuq spjegat, u dana fi zmien gimgha minn kull trasferiment relattiv. Il-Mutwatarju jobbliga ruhu li fi zmien gimgha minn kull trasferiment jiddeposita f'Bank indikat lillu mill-Mutwant kwalunkwe ammont dovut fuq it-trasferimenti relativi. F'kaz illi dawn id-depositi ma jigux effetwati fiz-zmien hawn fuq imsemmi l-mutwatarju jkun soggett li jhallas lill-Mutwant penali ta' hamsin liri Maltin (LM50) għall-ewwel gimgha jew parti minnha u l-istess penali għal kull gimgha sussegwenti jew parti minnha bhala danni likwidati.

Ghalhekk il-Qorti sejra tibda sabiex tiddeciedi dwar din l-ewwel penali.

Ikkunsidrat :

Illi l-konvenut Joseph Borg xehed waqt is-seduta tal-14 ta' Gunju 2004 proprju dwar din il-penali. Huwa qal illi kien irceva erba' kuntratti, izda mir-ricerki li ghamel irrizultalu li ma kienx irceva 'il fuq minn mija u sittin kuntratt. Huwa qal illi ghalhekk ghandu jithallas penali ta' ghaxar liri ghal darba wahda biss ghal kull nuqqas. Huwa kompla jixhed illi mir-ricerki li ghamel irrizulta li ma irceviex mija u wiehed u sittin kuntratt. Kompla jghid illi kien qed ikompli din ir-ricerka li kienet ser tkun lesta fi zmien ffit granet.

Illi l-konvenut Joseph Borg kompla jixhed waqt is-seduta tat-12 ta' Ottubru 2004. Huwa ikkonferma ix-xiehda tieghu precedenti u esebixxa prospett fejn indika l-kuntratti li kopja taghom ma giex moghti u dan skond ma irrizultalu mir-ricerki li kien ghamel. Illi l-lista tinsab esebita a fol. 109 sa fol. 120 tal-process.

Illi waqt is-seduta tal-20 ta' Jannar, 2005 Dr Mark Refalo iddikjara illi s-socjetajiet attrici fadlilhom jipprezentaw xi dokumenti u kien fadlilhom ukoll jezaminaw ir-ricerki prezentati fl-ahhar seduta; liema ricerki wieghed illi ser jigu mghoddija lis-socjetajiet attrici mis-socjetajiet konvenuti. Il-konvenut Joseph Borg esebixxa dokumenti ohrajn a fol. 127 sa fol. 136 ta' dawn l-atti.

Ikkunsidrat :

Illi s-socjetajiet attrici, dwar it-talba rikonvenzjonali tas-socjetajiet konvenuti, ma irribattewx id-dokumenti esebiti tas-socjetajiet konvenuti, izda ghazlu illi jitrattaw dwar it-talba rikonvenzjonali fin-nota ta' l-osservazzjonijiet ipprezentata minnhom.

Illi fl-imsemmija Nota ta' Osservazzjonijiet huma issottomettew illi s-socjeta konvenuta JEM Investments Limited ma ippruvatx l-obbligu u d-data ta' l-obbligu tal-hlas u tal-prezentata tad-dokumenti mposta fuq l-attur

Norman Buckle nomine u illi ma ippruvatx il-fatt illi l-attur nomine naqas li jottepra ruhu ma dawn l-obbligi u lanqas ma ippruvat illi l-pretenzjoni tas-socjeta' konvenuta ma hix milquta bil-preskrizzjoni kwinkwennali u lanqas ma ikkwantifikat il-penali pretiza ghal kull likwidazzjoni eventwali. Skond s-socjetajiet attrici, il-fatt illi s-socjetajiet konvenuti ressqu ir-ricerki tal-kumpaniji Paola Development Company Limited u ta' B and B Property Development Company Limited ma kienx bizzzejjed. Is-socjetajiet attrici irrelevaw ukoll illi hemm zball serju fir-ricerki illi gew esebiti mis-socjetajiet konvenuti fis-sens li dawn jaghmlu konfuzzjoni tas-socjetajiet Paola Development Company Limited u Paula Developments Limited, fis-sens illi r-ricerki jirrigwardaw dawn iz-zewg kumpaniji meta fil-fatt huma kompletament distinti u differenti. Huma irrilevaw wkoll illi fir-rigward ta' Paola Development Company Limited ghalkemm fis-summary hemm miktub li hemm hamsin nota u ghalhekk hamsin trasferiment fil-fatt dsatax minnhom saru mis-socjeta Paula Developments Limited u ghalhekk dawn il-kuntratti huma kompletament estraneji ghall-vertenza. Inoltre irrilevaw ukoll illi t-trasferimenti li saru wara l-prezentata tat-talba rikonvenzjonali ma jidhlux fil-mertu ta' din it-talba u dan jolqot tlett kuntratti biss. Dwar ir-ricerki ta' B & B Development Company Limited huma issottomettew illi jirrizulta mix-xiehda illi l-konvenut Joe Borg kien personalment ikun prezenti waqt ir-redazzjoni tal-kuntratti ta' trasferiment u ghalhekk huwa kien jaf x'sar fuq kull kuntratt u kwindi ma ghandux jinsisti fuq il-produzzjoni ta' dawn id-dokumenti.

Ikkunsidrat :

Illi l-Qorti tara illi effettivament is-socjetajiet konvenuti ressqu il-provi kollha u r-ricerki kif imsemmi mis-socjetajiet attrici u s-socjetajiet attrici lanqas indenjaw ruhhom waqt l-istadju tal-provi sabiex b'xi mod jirribattu l-provi imressqa mis-socjetajiet konvenuti. Mhux biss ma ghamlulu l-ebda kontro-ezami, izda lanqas ma telghu jixhdu sabiex jirribattu dawn il-provi.

Kopja Informali ta' Sentenza

Illi effettivament il-kuntratt jittellem wahdu kif diga imsemmi u jirrizulta ippruvat sodisfacentement illi s-socjetajiet attrici naqsu mill-obbligi imposti fuqhom fil-kuntratt fuq imsemmi u dan gie ippruvat sodisfacentement mis-socjetajiet konvenuti.

Illi bid-dovut rispett s-socjetajiet konvenuti ma jistghux jonqsu milli irressqu il-provi necessarij fl-istadju tal-gbir tal-provi umbaghad jippretendu li jipprezentaw nota ta' sottomissjonijiet sabiex jirribattu l-provi imressqa mis-socjetajiet konvenuti. In-Nota ta' Sottomissjonijiet hija intiza sabiex jigu ribattuti l-provi imressqa fid-dawl tal-Ligi u fid-dawl tal-gurisprudenza, izda mhux sabiex jitressqu l-provi.

Ghalhekk, kif diga intqal, is-socjetajiet konvenuti ressqu il-provi taghhom u s-socjetajiet attrici ma ressqu l-ebda prova sabiex jirribattu l-provi imressqin mis-socjetajiet konvenuti, hlief illi fin-Nota ta' Sottomissjonijiet taghhom s-socjetajiet attrici ressqu prova fis-sens illi dsatax il-Nota imsemmija fir-ricerki prezentati mill-konvenut saru mis-socjeta' Paula Developments Limited u mhux mis-socjeta' Paola Developments Company Limited.

Illi fin-Nota ta' Sottomissjonijiet tieghu il-konvenut nomine accetta din il-prova imressqa mis-socjetajiet attrici fin-Nota ta' Sottomissjonijiet u mhux fl-istadju tal-gbir tal-provi u issottometta illi minghajr ma qieghed jaghmel verifika qieghed joqghod fuq dak illi qed isostnu s-socjetajiet attrici u ghalhekk huwa dispost li jnaqqas dsatax in-nota min dak fuq riferit.

Ikkunsidrat :

Illi minkejja l-fatt illi l-konvenut nomine ghandu ragun illi jitlob id-dikjarazzjoni, il-likwidazzjoni u l-hlas tal-penali dovuta lillu mis-socjetajiet attrici, ghandhom ragun is-socjetajiet attrici meta issottomettew illi l-pretenzjoni tas-socjetajiet konvenuti ghall-hlas ta' penali ta' hamsin lira fil-gimgha ghad-dewmien fil-hlas ghandu jitqies bhala hlas ta' imghax u dana ai termini tal-Artikolu 1139 tal-Kodici

Civili, li jipprovdli li jekk l-obbligazzjoni jkollha biss bhala oggett

Il-hlas ta' somma determinata, id-danni li jigu mid-dewmien ta' l-esekuzzjoni taghha jkunu jikkonsistu biss fl-imghaxijiet fuq is-somma li jkollha tinghata, meqjusin bitmienja fil-mija fis-sena.

Illi dan il-punt ta' principju, kif kellhom ragun jissottomettu s-socjetajiet attrici, gie applikat mill-Prim'Awla tal-Qorti Civili fis-sentenza tat-8 ta' April, 1880 fl-ismijiet Dr Alessandro Chapelle et kontra Dr Pasquale Frendo Azzopardi nomine et fejn gie dikjarat illi fejn fil-kuntratt ta' kera, hemm penali likwidata ghad-dewmien fil-hlas tal-kera dovuta, dik il-penali ma kienet xejn hlief imposizzjoni ta' hlas ta' imghax u ghalhekk qatt ma setghet tezorbita ir-rata massima imposta mill-Ligi.

L-istess Qorti ta' Appell, permezz ta' sentenza moghtija fis-6 ta' Novembru, 1939 fl-ismijiet Emmanuele Borg kontra Giuseppe Cilia, qalet illi meta l-attur jobbliga ruhu li jhallas somma ta' flus fi zmien determinat, id-dewmien tieghu fil-hlas ta' dik is-somma ma jistax jissottoponih ghal ebda penali, "ghaliex din tista tkun qeghda tikkopri inkri uzurarji." Il-Qorti ghalhekk f'dik il-kawza irriteriet illi l-klawsola penali komminata ghall-kaz ta' dewmien hija riducibbli ghall-hlas ta' imghax, dak iz-zmien, ta' sitta fil-mija fis-sena.

Illi ghalhekk il-Qorti taqta u tiddeciedi illi s-somma dovuta bhala penali ghandha tikkonsisti biss fl-imghaxijiet fuq is-somma ta' hamsin lira fir-rigward ta' kull trasferiment bl-imghaxijiet ta' tmienja fil-mija fis-sena u dan mid-data ta' gimgha wara kull trasferiment sad-data tal-prezentata tac-citazzjoni odjerna, u din il-penali tammonta ghas-somma ta' sebat elef mitejn u hamsin lira (LM7,250.00), rapprezentanti hamsin lira (LM 50) penali dovuta fil-kaz ta' mija u hamsa u erbghin nota, kif imsemmi fl-istess nota ta' osservazzjonijiet tas-socjetajiet konvenuti, bl-imghax ta' tmienja fil-mija dovut fi zmien gimgha wara kull trasferiment sad-data tal-pagament effettiv.

Ikkunsidrat :

Illi fir-rigward tal-penali ta' ghaxar liri ghal kull nuqqas ta' konsenja tad-dokumenti legali, il-Qorti taqta u tiddeciedi illi is-socjetajiet attrici ghandhom ihallsu lis-socjetajiet konvenuti is-somma kompleksiva ta' elf erba' mija u hamsin lira (LM1,450.00).

Illi fir-rigward tas-sottomissjoni tas-socjetajiet attrici illi l-penali ma ghadhiex iktar dovuta peress illi hija kolpita bil-prezkrizzjoni ta' hames snin il-Qorti tichad din is-sottomissjoni peress illi kif tajjeb issottomettew is-socjetajiet konvenuti l-obbligu ghall-hlas tal-penali huwa naxxenti mill-kuntratt pubbliku fuq imsemmi u l-preskrizzjoni tieghu hija ta' tletin sena u konsegwentement ma tapplika l-ebda preskrizzjoni fir-rigward ta' dawn il-penali.

Ghal dawn il-motivi l-Qorti qeghda taqta u tiddeciedi ic-citazzjoni kif gej : billi tastjeni milli tiehu konjizzjoni ulterjuri tat-tieni, it-tielet, ir-raba' u l-hames eccezzjoni tas-socjetajiet konvenuti stante illi l-mertu ta' dawn l-eccezzjonijiet huwa illum ezawrit u tilqa l-ewwel talba tas-socjetajiet attrici u tillikwida l-ammont li ghadu mhux imhallas mis-socjetajiet attrici lis-socjetajiet konvenuti fis-somma ta' sittax il-elf mitejn tnejn u tletin lira Maltin u disgha u disghin centezmu (LM16,232.99) Il-Qorti tastjeni milli tiehu konjizzjoni tat-talbiet l-ohra tas-socjetajiet attrici stante illi l-mertu ta' dawn it-talbiet huwa illum ezawrit.

Illi l-Qorti qeghda ghal motivi fuq imsemmija taqta' u tiddeciedi il-kontro-talba bil-mod kif gej : billi filwaqt illi tirrispingi l-eccezzjonijiet tas-socjetajiet attrici tilqa t-talbiet tas-socjetajiet konvenuti u tiddikjara u tiddeciedi illi s-socjetajiet attrici solidament bejniethom huma inadempjenti u responsabbli ghall-hlas tal-penali bhala danni likwidati ghan-nuqqas ta' depositu tas-somma li kellha tigi depositata f'kont fil-Lombard Bank Limited ghan-nom u fl-interess tas-socjeta' konvenuta J.E.M. Investments Limited kif ukoll ghall-hlas ta' penali ghall-inadempjenza ta' konsenja ta' kopja legali ta' kull trasferiment tas-socjetajiet fuq indikati lil terzi u dan skond kuntratt tas-27 ta' Settembru 1986 fl-atti tan-nutar Dott.

Kopja Informali ta' Sentenza

Victor John Bisazza. Konsegwentement tilqa ukoll it-tieni talba u qeghda tillikwida l-penali ta' danni likwidati ai termini tal-imsemmi kuntratt fl-atti tan-Nutar Dottor Victor John Bisazza fir-rigward tal-inadempjenzi fin-nuqqas ta' depositu tas-somom dovuti lis-socjetajiet konvenuti fi zmien gimgha in kwalsiasi trasferiment fis-somma ta' sebat elef mitejn u hamsin lira (LM7,250.00) rapprezentanti hamsin lira penali dovuta fil-kaz ta' mija u hamsa u erbghin nota, kif imsemmi fl-istess Nota ta' l-Osservazzjonijiet tas-socjetajiet konvenuti, bl-imghax tat-tmienja fil-mija fis-sena dovuti fi zmien gimgha wara kull trasferiment sad-data tal-pagament effettiv, u fl-ammont ta' elf erba mija u hamsin lira (LM1,450,00) rapprezentanti il-penali dovuta ghal nuqqas ta' konsenja ta' kopja legali tat-trasferimenti in kwistjoni. Konsegwentement, tilqa ukoll it-tielet talba u tikkundanna lis-socjetajiet attrici solidalment bejniethom biex ihallsu l-penali hekk likwidati ai termini tal-kuntratt tas-27 ta' Settembru 1986 fl-atti tan-Nutar Dott. Victor John Bisazza ghall-inadempjenzi fin-nuqqas ta' depositu tas-somom dovuti lis-socjetajiet konvenuti kif intqal. Bl-ispejjez kif mitluba kontra s-socjetajiet attrici.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----